

ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๑๕๐๘

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง หรือการใช้ตำแหน่งทางวิชาการเป็นค่านำหน้านามในทะเบียนบ้าน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/ว ๑๑๕๔ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๖/๑๙๔๙ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๓

ตามที่กรมการปกครองได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ตำแหน่งทางวิชาการเป็นค่านำหน้านามในทะเบียนบ้านว่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ตำแหน่งทางวิชาการเป็นค่านำหน้านาม พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๕ ได้กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการมีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการที่ได้รับเป็นค่านำหน้านามได้ในการลงชื่อหนังสือ เอกสาร งานสารบรรณ หรือการเรียกขานใด ๆ เสมือนยศหรือค่านำหน้านามอย่างอื่น ซึ่งไม่ครอบคลุมถึงการแก้ไขค่านำหน้านามในทะเบียนบ้าน และค่านำหน้านามของตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นเพียงคำที่แสดงให้ทราบถึงการประกอบอาชีพ และระดับการดำรงตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลซึ่งมีผู้นิยมยกย่องเรียกขานเป็นค่านำหน้านามกันอยู่เช่นเดียวกับคำว่า นายแพทย์ นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอ เป็นต้น กรณีนี้ได้มีพระราชบัญญัติให้ใช้ค่านำหน้าชื่อชนต่าง ๆ ศักราช ๑๒๒๓ พระราชกฤษฎีกาให้ใช้ค่านามสตรี พระพุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่านามสตรีเพิ่มเติม พระพุทธศักราช ๒๕๖๔ กำหนดให้ผู้ที่ไม่มีบรรดาศักดิ์ ยศ หรือฐานันดรศักดิ์ใช้คำว่า นาย นาง นางสาว แล้วแต่กรณี เป็นค่านำหน้านาม โดยกระทรวงมหาดไทยได้สั่งการให้ถือปฏิบัติตามหนังสือ ปกปิด ที่ มท ๐๓๑๓/ว ๓๓๗ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๐๙ ดังนั้น การที่จะใช้ตำแหน่งทางวิชาการเป็นค่านำหน้านามในทะเบียนบ้านจึงไม่อาจกระทำได้นั้น

กรมการปกครองได้รับข้อหารือจากสำนักทะเบียนอำเภอ/เขต กรณีผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์ ซึ่งเป็นตำแหน่งทางวิชาการที่ได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษา ประสงค์ขอใช้ตำแหน่งดังกล่าวเป็นค่านำหน้านามในทะเบียนบ้าน โดยอ้างสิทธิตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ตำแหน่งทางวิชาการเป็นค่านำหน้านาม พ.ศ. ๒๕๓๖ จึงได้หรือแนวทางปฏิบัติไปยังสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งได้รับแจ้งว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการมีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการที่ได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษา เป็นค่านำหน้านามได้ในการลงชื่อในหนังสือราชการ เอกสารราชการ หรือที่เกี่ยวข้องกับงานสารบรรณตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ ทั้งนี้ระเบียบดังกล่าวเป็นระเบียบปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์แก่งานสารบรรณ และความเป็นระเบียบแบบแผนเดียวกัน ตลอดจนเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติของผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเท่านั้น มิได้ใช้บังคับอย่างเป็นทางการให้ครอบคลุมไปถึงการใช้ตำแหน่งทางวิชาการเป็นค่านำหน้านามในทะเบียนบ้าน ซึ่งเป็นข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ดังนั้น จึงมีอาจใช้ตำแหน่งทางวิชาการเป็นค่านำหน้านามในทะเบียนบ้านได้ การใช้ค่านำหน้านามในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ยังคงเป็นไปตามพระราชบัญญัติให้ใช้ค่านำหน้าชื่อชนต่าง ๆ ศักราช ๑๒๒๓ พระราชกฤษฎีกาให้ใช้ค่านามสตรี

พระพุทธศักราช...

พระพุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยคำนำนามสตรีเพิ่มเติม พระพุทธศักราช ๒๕๖๔ ที่กำหนดให้
ผู้ไม่มีบรรดาศักดิ์ ยศ หรือฐานันดรศักดิ์ใช้คำว่า นาย นาง นางสาว แล้วแต่กรณี เป็นคำนำหน้านาม
รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้นายทะเบียนท้องถิ่นถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนาคาร พงษ์จิระ)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนทั่วไป
โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๐๑๗
โทรสาร ๐ ๒๗๙๑ ๗๐๔๙

ส่วนการทะเบียน
เลขรับที่ 15871
วันที่ ๕ - มี.ค. ๒๕๖๓

งานทะเบียนชื่อบุคคล ข.๒
ก.ที่ 95
วันที่ ๕ มี.ค. ๒๕๖๓

เลขที่ 15871
วันที่ 10.18
เวลา

ที่ นร ๐๑๐๖/ ๑๕๕๕

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๓

สำนักบริหารการทะเบียน
เลขที่รับ 15871
วันที่ ๕ - มี.ค. ๒๕๖๓

เรื่อง การหารือการใช้ตำแหน่งทางวิชาการเป็นค่านำหน้านามในทะเบียนบ้าน
เรียน อธิบดีกรมการปกครอง

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๓/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมการปกครองแจ้งว่าได้รับข้อหารือจากสำนักทะเบียนอำเภอและ
สำนักทะเบียนเขต กรณีผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์ ซึ่งเป็นตำแหน่ง
ทางวิชาการที่ได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษา ประสงค์จะขอใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็น
ค่านำหน้านามในทะเบียนบ้าน ซึ่งกรมการปกครองเห็นว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการมีสิทธิที่จะใช้ตำแหน่งดังกล่าว
เป็นค่านำหน้านามได้ในการลงชื่อ หนังสือ เอกสาร งานสารบรรณหรือการเรียกขานใด ๆ เสมือนยศหรือค่านำหน้านาม
อย่างอื่นเท่านั้น มิได้ครอบคลุมถึงการแก้ไขรายการค่านำหน้านามในทะเบียนบ้าน ซึ่งเป็นข้อมูลทะเบียนประวัติ
ราษฎรตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ประกอบกับมีพระราชบัญญัติให้ใช้ค่านำหน้าชื่อชนต่าง ๆ
ศักราช ๑๒๒๓ พระราชกฤษฎีกาให้ใช้ค่านามสตรี พระพุทธศักราช ๒๔๖๐ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
ค่านามสตรีเพิ่มเติม พระพุทธศักราช ๒๔๖๔ กำหนดให้ผู้ที่ไม่มีบรรดาศักดิ์ ยศ หรือฐานันดรศักดิ์ ใช้คำว่า
นาย นาง นางสาว แล้วแต่กรณีเป็นค่านำหน้านาม กรมการปกครองจึงหารือว่าความเห็นดังกล่าวข้างต้นถูกต้องหรือไม่
อย่างไร เพื่อจักได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วขอเรียนว่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการใช้ตำแหน่งทางวิชาการเป็นค่านำหน้านาม พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้กำหนดความหมายของตำแหน่ง
ทางวิชาการไว้หมายความว่า ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์
ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษา ไม่ว่าเป็นตำแหน่งทางวิชาการประจำ ตำแหน่ง
ทางวิชาการพิเศษ ตำแหน่งทางวิชาการเกียรติคุณหรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นในลักษณะเดียวกัน (ข้อ ๔) โดยให้
ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวมีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการที่ได้รับเป็นค่านำหน้านามได้ในการลงชื่อ
หนังสือ เอกสาร งานสารบรรณหรือการเรียกขานใด ๆ เสมือนยศหรือค่านำหน้านามอย่างอื่น (ข้อ ๕) ดังนั้น
ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวจึงมีสิทธิที่จะใช้ตำแหน่งทางวิชาการที่ได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วย
สถาบันอุดมศึกษาเป็นค่านำหน้านามหรือนำหน้าชื่อได้ในการลงชื่อในหนังสือราชการ เอกสารราชการ หรือ
ที่เกี่ยวกับงานสารบรรณตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ ทั้งนี้ ระเบียบดังกล่าว
เป็นระเบียบปฏิบัติราชการเท่านั้นเพื่อประโยชน์แก่งานสารบรรณและความเป็นระเบียบแบบแผนเดียวกัน
ตลอดจนเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติของผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ โดยมีได้ใช้บังคับอย่างเป็นทางการ
ให้ครอบคลุมไปถึงการใช้ตำแหน่งทางวิชาการเป็นค่านำหน้านามหรือนำหน้าชื่อในทะเบียนบ้าน
ซึ่งเป็นข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ฉะนั้น จึงมีอาจใช้ตำแหน่ง-

ทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามหรือนำหน้าชื่อในทะเบียนบ้านได้แต่ประการใด ซึ่งการใช้คำนำหน้าชื่อ
ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรยังคงเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายธรรม์อัทธม์ ธนธิพันธ์)

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๕๕๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๕๘๗